

Besteforeldrenes Klimaaksjon i Vestfold

Sendes til Vestfold Fylkeskommune

Horten 27.2.2026

E-post: post@vestfoldfylke.no

Høringsinnspill til Regional Kystsoneplan

Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) er Norges neste største miljøorganisasjon og den raskest voksende med ca 10.000 medlemmer. Vestfold BKA har slik uttalelse til Kystsoneplanen:

Generell merknad

Kystsoneplanen er et viktig dokument for ivaretagelse av sentrale mål innenfor klima og miljø. Den skal vise hvordan arealforvaltningen langs kysten og i sjøområdene kan bidra til et bedre vannmiljø i Oslofjorden. Kystsoneplanen skal bidra til å tydeliggjøre og utdype Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen fra 2021.

Dette forslaget til Kystsoneplan avløser en tidligere plan. I løpet av denne planperioden har forholdene i Oslofjorden blitt dårligere mht. miljø og vannkvalitet, det har fortsatt med utbygging i 100-meterbeltet, allmennhetens tilgang er ikke blitt bedre og heller ikke naturtilstanden i kystsonen. Det betyr at virkemidlene ikke har vært strenge nok og at det er behov for ytterligere skjerpning som vi ikke finner i dette høringsutkastet. Enhver dispensasjon er et unntak fra loven, og muligens manglende forståelse for lovens intensjon

Press på bygging i strandsonen

Til tross for et forbud mot bygging i strandsonen de siste åra, har tilgangen for allmennheten blitt dårligere. I følge SSB har antall bygg i strandsonen har økt jevnt de siste tjue årene. I 2024 var det 710 flere bygninger i Vestfolds strandsone enn i 2018. Høringsnotatet beskriver at antallet dispensasjoner har gått ned, men det var likevel 664 søknader i perioden 2019 – 2022.

Konflikter omkring tilgang til og vern av strandsonen vil øke i årene som kommer som følge av befolkningsvekst, kombinert med dårligere tilgang som følge av privatisering og utbygging.

BKA mener at adgang til å gi dispensasjoner i strandsonen bør overføres fra den enkelte kommune og til statsforvalter. Dette kan gjennomføres som en forsøksordning i Vestfold fylke med hjemmel i Forsøksloven av 1992. Det vil lette kommunene for mange tunge saksbehandlingsoppgaver, samtidig som det vil gi mer lik og helhetlig behandling. Det

Besteforeldrenes Klimaaksjon i Vestfold

blir da større avstand mellom søker og vedtaksmyndighet som kan bidra til å redusere interessekonflikter.

Norge har signert Montrealavtalen som forplikter oss til å restaurere 30% av naturen. Det gjelder også i strandsonen. Planen burde inneholde offensive mål om å redusere antallet bygninger og stengsler i strandsonen, både for å øke tilgjengeligheten for allmennheten og for å restaurere naturen. Det er også naturområder som trenger vern fra allmennheten.

Å redusere antallet bygninger og stengsler i strandsonen kan skje gjennom økt kontroll. Dette kan styrkes ved at det heretter ikke gis tillatelser til nybygging i sonen.

I prinsippet skal det ikke bygges i 100-metersbeltet. Det søkes likevel om riving og nybygging, eller utvidelse for å legge inn sanitærrom. Planen bør inneholde en maksimumstørrelse på hytter i strandsonen, samtidig som det må slås fast at ved riving må prinsippet være at nybyggets areal ikke overskrider den gamle hyttas areal. Det bør da også sjekkes om muligheten for at bygget kan stå lenger vekk fra strandsonen.

Planen burde introdusere begrepet arealnøytralitet i strandsonen. Det innebærer at alt areal som bebygges skal erstattes med tilsvarende areal med natur som gjenskapes eller tilgjengeliggjøres.

Det pekes på økt behov for kunnskap om naturverdier i sjø, og viktigheten av å gjennomføre registreringer. Dette gjelder mudring, bygging av brygger og badeplasser. Også her er det behov for rehabilitering av natur, ikke bare stopp i nye tiltak.

Vannmiljø

Planen er for defensiv når det gjelder tiltak for bedre vannmiljø. Det står at kantsoner «som hovedregel» skal bevares, og at de *kan vurderes* utvidet. Dette er vi enig i, men det blir en for svak målsetting. BKA mener det er et åpenbart behov for at en rekke bekker gjenåpnes for å sikre gode flomveier og at kantsonene mot slike bekker må styrkes. Det er behov for økt innsats for å utbedre kloakkledninger slik at vi ikke får overløp av kloakk til fjorden eller tilrenning fra lekkasjer. Dette er aktuelle tiltak også i Kystsonenplanen der det er mange gamle bekker som nå går i rør ut i fjorden. Tiltak for å rense overvann er ikke bare et kommunalt ansvar, men også fylkeskommunen og staten som eier veier har ansvar for overvannsrensing.

Kvaliteten på vannet som kommer til kystsonen avgjør om og hvordan kystsonen skal evne å bygge seg opp igjen. Derfor er engasjementet i hele nedbørfeltet avgjørende. Det krever felles forståelse for situasjonen og tilstrekkelig finansiering og konkrete tiltak.

Kommunene må bygge moderne renseanlegg med nitrogenrensing som er forberedt på nye rensekra. Fylkeskommunen må presse på for å få statlig medfinansiering til dette.

Besteforeldrenes Klimaaksjon i Vestfold

I tillegg til statlig initiativ og bidrag til finansiering av tiltakene, må landbrukets organisasjoner på banen for å finne gode løsninger, i og med at mer enn 40% av nitrogenforurensingen i Oslofjorden skyldes avrenning fra land- og skogbruk.

Oppsummering. Innspill

Dispensasjoner fra plankrav skal kun gis basert på tydelige regler og innenfor gitte rammer. Planen må ha sterkere og mer entydige målformuleringer slik at rom for skjønn reduseres. De mest sentrale punktene er:

1. Formuleringer i retningslinjene som *kan, bør, nødvendig og vurderes* erstattes med ordene skal og må.
 - Formuleringer som *fortrinnsvis*, som *hovedregel* (retningslinje 1.2 og 1.5 og flere steder) og *stor forsiktighet* (2.2) tas vekk.

Retningslinjer forandres til:

- 2.4. Nye båthavner skal i all hovedsak ikke tillates.
- 3.2. Det skal være en svært restriktiv holdning til dispensasjoner i denne sonen.
- 4.1. Byggegrense mot sjø skal ikke settes nærmere enn 100 meter fra sjøen. Virkningene av utbygging som skader naturmangfold, friluftsliv, landskap, kulturmiljø og andre allmenne interesser skal ikke forekomme.

2. Vestfold fylkeskommune skal arbeide for at dispensasjonsmyndigheten overføres fra kommune til statsforvalter, og søker staten om dette som en forsøksordning med hjemmel i Forsøksloven av 1992.
3. Planen må inneholde maksimumsstørrelse på fritidseiendommer i strandsonen.
4. Arealnøytralitet må inn i planen. Planen må ha med rehabilitering av natur, ikke bare stopp i nye tiltak.

Horten 27.02.2026

Ole Tom Røed

BKA i Vestfold

Kontaktinformasjon:

E-post: oletom52@gmail.com

Telefon: 95794759

Vedlegg: Nærmere om BKAs arbeid og mål

Besteforeldrenes Klimaaksjon i Vestfold

Vedlegg: Nærmere om BKAs arbeid og mål for arbeidet med en renere Oslofjord

Noen fakta om BKA:

BKA er den nest største og raskest økende natur- og miljø-organisasjonen i Norge. Siden mai 2025 har BKA vokst med mer enn 40 % til 10.000 medlemmer over hele landet. Hovedtyngden er besteforeldre som har en lang tjeneste og som tar med seg all sin kompetanse inn i aktivt arbeid for å sikre fremtiden for og med barnebarna våre.

Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) bruker [Grunnlovens § 112](#) (Miljøparagrafen) som en helt sentral rettesnor for sitt formål og sin virksomhet. Paragrafen defineres av BKA som «grunnlovens viktigste bestemmelse» og er et juridisk verktøy for å sikre barn og kommende generasjoner et levelig miljø.

Vår rettesnor er: Moralsk, men ikke moralistisk. Tverrpolitisk, men ikke upolitisk.

Slagord: BARNAS KLIMA – VÅR SAK!

Målsetting for arbeidet med Kystsoneplanen:

At det arbeides aktivt for å utvikle og samordne forståelse for tiltakene i hele nedbørsfeltet for Oslofjorden som omfatter 118 kommuner med 2,6 millioner mennesker og hvordan dette påvirker hele området og i siste instans Oslofjorden

Vi jobber for at det sikres statlig finansiering av nødvendige tiltak, på kort og lang sikt, slik som:

- Moderne renseanlegg med nitrogenrensing som er forberedt på nye rensekra
- Samordning og rensetiltak for regional og kommunal kloakk og overvann avrenning basert på fremtidige behov for rensing av andre kjemikalier og substanser enn dagens kapasitet mht. slam, nitrogen og fosfor.
- Tiltak for omlegging av landbruket for å redusere avrenning, bygge jordsmonn og bedre jordhelse i tråd med retningslinjer for regenerativt og økologisk landbruk
- Fremme og støtte finansiering av forskning med nødvendig utstyr for analyser i alle områder omfattet av tiltaksplan for Oslofjorden
- Arbeide for forbud mot flatehogst og at dispensasjon søkes hos Statsforvalteren. Dette for å sikre sunne økosystemer og redusere avrenning fra skogområdene.